

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 kron, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravištvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Spoznavaj se sam!

II.

Trgovska učilišča. Je jih več nižjih in višjih na slovenskem ozemlju, toda vsa slovenska zemlja ne premore niti ene slovenske trgovske šole (vsaj citirani „Jahrbuch“ nima nobene). — kajti trgovsko učilišče — znana Mahr-ova trgovska šola v Ljubljani — ima po navedenem viru učni jezik nemški, laški in srbohrvaški! — Ali za slovenščino na tem zavodu res ni mesta? — Naj govori javno resnico v tem oziru, katerim so razmere dobro znane!

Posledice tega pomanjkanja slovenskih trgovskih šol so podobne onim, ki so navedene pri obrtnih šolah. Toraj tudi v trgovini je slovenščina zanemarjena in žalibog tudi zaničevana pastorka!

Poljedelska in gozdarska učilišča. Visokih in srednjih šol te vrste, kakor jih imajo Čehi, Nemci in Poljaki, ni na vsem Slovenskem sploh nobene, edino le nižja učilišča. Slovensko deželno poljedelsko šolo ima Gorica in Dolenjska na Grmu. Podobna zavoda na Štajerskem (v Grottenhofu pri Gradcu) in na Koroškem (v Celovcu) sta nemška! — Zakaj tudi ti šoli nista razdeljeni v nemški in slovenski oddelek, kakor obstoji v Gorici slovenska in laška deželna poljedelska šola? — Zakaj se ne vzdramite, Slovenci?!

Tudi deželna sadjarska in vinorejska šola v Mariboru — toraj na Slovenskem — ima le nemški učni jezik! — Kje je pravica? — Zakaj jo vi sami, Slovenci, tako prezirate, da ne zastavite vseh moči, jo doseči?!

Gozdarski šoli ima slovenska zemlja dve in sicer na Kranjskem v Idriji od l. 1892., a ta je nemška: „K. k. Forstschule“, in deželno laško v Poreču na Primorskem. — Zakaj se vzgajajo gozdarji za naše slovenske planine in za naš Kras le v nemščini in laščini? — Zakaj trpiš to, narod slovenski?

Torej tudi na polju poljedelstva v najširšem pomenu besede nam slovenščino vedno bolj izpodrivajo, njeno ozemlje vedno bolj utesnujejo!

To je vendar ona stroka, s katero se slovenski narod v prvi vrsti bavi, in še na tem polju slovenski jezik ne pride do prave veljave!

Kako tudi? Saj se mu že v ljudski šoli vedno bolj izpodmikajo tla, kar dokazuje naslednji pregled.

Slovensko ljudsko šolstvo

z ozirom na gojenje slovenščine in učenje drugega deželnega jezika (posebno nemščine).*)

(Meščanske šole Slovenci nimajo niti ene, dasi jih je bilo na Avstrijskem že l. 1899. vseh 776! [Twardovski, str. 48]). — Predvsem se sklicujem na državni temeljni zakon, čl. 19., kateri med drugim določa:

„V deželah, kjer je več narodov, naj se javne šole tako uravnajo, da dobi vsak narod potrebne pripomočke, da se izomika v svojem jeziku, ne da bi se silil, učiti se drugega deželnega jezika“.

S tem je jasno povedano, da se mora vsakemu narodu v Avstriji v javnih šolah omogočiti, da se izomika v svojem jeziku. Slovenci toraj v slovenščini.

Posebno mora to načelo veljati glede ljudskih šol, katere edino pridejo v poštev pri vzgoji širokih mas našega slovenskega naroda.

*) Viri, koje sem pri sestavi tega rabil, so (razven državnega zakonika) sledeči: „Učni načrti za štiri-, pet-, šest-, sedem in osemrazredne ljudske šole (na Kranjskem), v katerih se drugi deželni jezik poučuje kot obvezen predmet, in za trirazrednice. (1896—1902). (Učnih načrtov za eno- in dvorazrednice nisem rabil, ker se na istih — tako se mi je zadržalo od učiteljske strani — nemščina sploh ne poučuje). — „Lehrpläne für die Volks- u. Bürgerschulen des Küstenlandes“ 1896; „Erläuterungen zu den Lehrplänen für die Volks- u. Bürgerschulen d. Küstenlandes“ 1896. — Die wichtigsten Volksschulgesetze sammt den Lehrplänen für das Herzogtum Kärnten“ 1892. — „Normal-Lehrpläne für Volksschulen, Herausgegeben vom k. k. steiermärkischen Landesschulrate“, 1874. — Nekateri zvezki zbirke: „Die neuen Gesetze u. Verordnungen auf dem Gebiete der Volksschule für Steiermark“. (Teh zvezkov je do l. 1888. izšlo 22!) — Razven teh še nekateri posebni odloki za nekatere okraje in šole na Štajerskem! — Seveda nisem jaz teh virov vsestransko temeljito predelal, marveč posnel sem iz njih le to, s čimur se da dokazati, na kako nezdravi jezikovni podlagi sloni splošno slovensko ljudsko šolstvo in kako malo odgovarja isto pravemu namenu ljudske šole.

Kot smoter ljudske šole navaja § 1. drž. zakona za ljudske šole sledeče: „Ljudski šoli je naloga, vzgajati mladino tako, da bode нравna in pobožna, razvijati ji duševne moči, oskrbovati jo z znanjem in spretnostmi, potrebnimi za nadalnje izobraževanje v življenju, in staviti temelj za odgojo vrlih ljudi in državljanov“.

V to svrhu določa § 21. šolskega in učnega reda (z dne 20. avg. 1870) kot smoter „vse mladinske odgoje odkrit, blag značaj. Učiteljeva dolžnost je, takšnemu značaju položiti temelj s tem, da vedno in s pomočjo vseh zakonito privoljenih in pedagogično priznanih sredstev dela na to, da se mladina privadi zares lepemu vedenju in se zave svojih dolžnosti, svoje časti in občne skupnosti (! Gemeinssinn), da se ji vzbudi človekoljubje in domoljubje“.

Kako skušajo ta lepi smoter doseči ljudske šole v deželah, kjer bivajo Slovenci?

A. Primorsko.

Tu se stavi poduk materinskega jezika v središče vsemu ljudskošolskemu poduku, rekoč:

„Poduk materinskega jezika je pravo središče vsemu poduku v ljudski šoli. Poleg veronauka je ta poduk najimenoitnejši med vsem, kar ima učiti ljudska šola“. (Erläuterungen, str. 11.)

Radi tega je za materinščino — (učni jezik) — (razven čitanja in pisanja) določenih:

na trirazrednicah 8—10 ur (Lehrpläne, str. 112),
„ štiri “ „ 6—9 “ („ „ 138),
„ pet “ „ 5—9 “ („ „ 166),
„ šest “ „ 5—7 “ („ „ 194).

Glede poduka v drugem jeziku pa je rečeno (Erläuterungen, str. 51):

„Drugega jezika naj učitelj nikar ne začne učiti, dokler ni otrok v materinščini zadobil neke spretnosti in pravilnosti v besedi, in dokler si ni po šolskem poduku pridobil najpotrebnejših pojmov in misli za uspešno napredovanje.“ — To je mogoče šele v 3. šolskem letu; le v slučaju, da učenci že z doma poznajo drugi jezik, že v drugem. — (Erläuterungen str. 53.)

Učiti pa se ima „po razmerah 3—4 ure na teden v vsakem razredu“. („Lehrpläne“, str. 225.)

LISTEK.

Pavlo Črnokril.

Ruski spisal Marko Vovčok.

(Dalje.)

XIV.

Naredili so svatbo in končali gostijo. Mlada dvojica je ostala sama doma.

— Žena, mila moja, je dejal Pavlo. Poglej me! Govori z menoj!

Prijel jo je za roke, objel jo je. Nikoli ga še ni videla tako srečnega in veselega. Ona pa je bila potrta in plašna.

— Pavlo, ga je vprašala. Ali tebi nič ni... ali ti ni strašno?

— Ne spominjaj me strahov! za naju jih ni več! Jaz te ljubim, življenje s teboj imam pred očmi...

— Jaz se bojim, Pavlo. Oh, kako se bojim, da izvedo ljudje resnico! Jaz že vidim in slišim, kako dere v kočjo in naju kličejo...

— Ničesar ne izvedo ljudje! Hm, mar mi je ljudi!

— Blagor ti! A jaz se sušim od samih misli! Sušim se od onega časa... Bože moj! Bože moj! Kaj bo, če izvedo! Kakšna sodba, roganje! Kakšna kazen!

— Jaz se ne bojim!

— V pregnanstvo naju...

— Jaz se ne bojim!

Solze so jo zalile.

— Ti se menda ničesar na svetu ne bojiš! mu je dejala z očitajočim glasom.

— Svoje duše, samega sebe se bojim! ji je povedal nepričakovano, tiho in počasi, tako, kakor da bi se bal svojih besed. Njej je zamrlo srce, kajti zazdela se ji je, kakor da bi slišala glas z onega sveta, kakor da bi ne govoril z njo ljubeči jo človek, ampak grozen, nepomirljiv duh.

— A zakaj se bojiš samega sebe? ga je vprašala popolnoma uničena.

— Vedno slišim glas, kateri se nikoli več ne oglasi. Slišim ga, in moja duša zamira.

— Bog se usmili! je vzkriknila Varka in zatrepetala. Ona hodi k tebi? Ona pride tudi k meni!

— Ne, ne hodi ona...

— A kako že slišiš potem njen glas?

— Dovolj! Dovolj! Vse to je bilo in minilo... davno minilo! Zabi preteklost in ljubi me!

Rada se je potolažila! Z veseljem se je grabila za vsako besedico pomirjevanja in tolažbe, žejalo jo je po pozabljenju.

XV.

Dokler sta skupaj, je vse dobro. — oči se zmotijo z božjim svetom, a kadar ostane sama, — oh, kako grozno, kako hudo ji je bilo pri srcu. Ako se je prikazala med ljudi, se ji je zdelo, da vsi gledajo le njo, da vsi šepetajo o njej. Stala je med njimi kakor revež v bogati, a ukradeni obleki: vsak trenutek je možno, da ga zgrabijo nemilostivi ljudje pravice... Bežala je od ljudi domov in skrila se v svojo kočjo. A tudi doma ji ni bilo ni radosti ni pokoja. Včasih jo je neka tajna moč gnala, da bi zapustila ta dom in Pavla in vse, vse, kar ji je bilo doslej milo in drago. „A kam se naj napotim? Kam se naj denem?“ mislila si je. „Kaj me potolaži, pomiri? Kdo se me usmili in mi da ljubo besedico? Povsod mi bo še hujše, še groznejše!“ In ostajala je doma.

Pavlo je prodal svojo ubogo kočico; mlada žena je kupila drugo, novo, lepo na drugem koncu vasi. Imela sta odslej tudi precej veliko ogrado

Glede učenja jezika se na 59. str. „Erläuterungen“ še nahaja odstavek: „V našem načrtu se zahtevajo računске vaje v drugem jeziku, ki se ga uče učenci. Umeje se samo ob sebi, da meri to le na korist novega jezika, da se učenci nauče dobro števnikov in tehničnih izrazov, ki se rabijo v teoretičnem in praktičnem računanju, ter da se navadijo spretno misliti in govoriti“. Končni odstavek o tem predmetu pa se glasi: „Kar se tiče neke svrhe drugega jezika, treba učitelju z malim zadovoljen biti in ne pričakovati toliko, kolikor se zahteva po vsej pravici od poduka v materinščini. Pravo se pač pogodi v onem slučaju, če si prizadeva, kdor uči drugi jezik, doseči v ljudski in meščanski šoli seobno to, da postanejo učenci sposobni za navadno vsakdanje občevanje v dotičnem jeziku. Ves drugi pomen in namen ima materinščina. Tu se gre za to, da se vsestransko razvije in izobrazijo vse mišljenje in dober okus“. (l. c. str. 61.)

Po moji misli se naj skuša doseči tu označeni učni smoter v drugem jeziku le v obmejnih ozemljih, v jezikovno mešovitih krajih. — Splošno pa moram priznati, da so tu izrečena načela glede učenja materinščine in drugega deželnega jezika še najboljše med vsemi — in da je na Primorskem po predpisih za slovenščino v ljudski šoli še najboljše preskrbljeno.

Kako pa je dejansko s šolami na Goriškem, sploh na Primorskem? Ali se na vseh slovenskih ljudskih šolah pončuje drugi jezik? Kateri? — Ali imajo tudi samoslovenske šole? — Kakšne uspehe imajo ene — kakšne druge?

S katerimi posebnimi odloki je urejen poduk materinščine, s katerimi poduk drugega jezika?

Na dan ž njimi! To niso in ne smejo biti tajnosti; mi Slovenci, ki živimo v ustavni Avstriji, ki ne pozna sužnjev, moramo vedeti, kako in na kakšni podlagi, s kakšnim namenom se nam vzgajajo naši otroci, in kakšen uspeh se pri tem doseže! — Noben slovenski učitelj se tu ne sme nikogar bati: odloki, ukazi višjih imajo biti zakoniti, in tem se ni treba bati luči!

Najnovejša lumparija dobrnskih nemčurjev.

Dobrna stoji v znamenju občinskih volitev. Poprej mirno ozračje se je začelo valovito gibati, pogovori o vsakdanjih rečeh so se umaknili živahnim razpravam o volitvi. Med tem pa, ko dobrnski Slovenci z mirno vestjo pričakujejo odločilnega dne, letajo nemčurški komarji vsi zbegani od volilca do volilca, tukaj vrženi na cesto, tam poplačani za nepotrební trud z brco v lepšo stran svojega telesa. Pa do vsega tega imajo pravico, katere jim nikakor ne mislimo kratiti.

Nekaj pa je, kar vpije na glas po odporu, in to je navadna tatvina, katero so zakrivali dobrnski nemčurji. Nekega lepega dne je namreč izginil imenik volilcev skozi zaprte duri občinske pisarne. Osebnó ne smemo nikogar dolžiti, dokler preiskava ne dožene zločinca. Vprašati se pa smemo, komu je tatvina imela koristiti.

Vse je bilo pripravljeno za volitve. Imenik volilcev na ogled, rok za ugovore določen, nenkrat se pa raznese vest: imenika ni več. Ključ do pisarne imata g. župan in občinski sluga. Da bi g. župan sam odstranil imenik, na to ni misliti, sluga pa trdi, da „vsako noč spi na ključu občinske pisarne“. Naša stvar ni, da bi se vtikali v pravice in dolžnosti c. kr. žendarmarije, a na nekaj hočemo opozoriti, kar bi utegnilo razsvetliti temno in zamotano zadevo. Nemčurji so namreč zamudili ali pa pozabili določen čas za ugovore proti imeniku, in ker bi se volitve imele vršiti po imeniku, ki je bil za slovensko stvar ugoden, zato so imenik spravili v stran. Na ta način so tudi prišli do imen vseh volilcev, da imajo ložje delo za volitve. Da bi se kje na svetu kateri nasprotnik posluževal takih ničvrednih sredstev, še nismo slišali do današnjega dneva. A tej privandraní sodrži so dobri vsi pripomočki, in naj so še tako slabi, samo da doseže svoje posebne namene. Kneštevilmim podlostim in lumparijam, s katerimi so do sedaj vodili nemčurji boj proti Slovenstvu na Dobrni, pridjaliso najnovejšo, ki se zove tatvina. In s takimi ljudmi mora se bojevati slovenska stvar na Dobrni! In take ljudi, katerih roke so umazane po tatvini, take ljudi naj bi imela slovenska Dobrna v svojem občinskem zastopu! Kdo bo pa sedel zraven njim?! Vsak bo moral tiščati roke v tisti žep, v katerem ima shranjen denar, da mu ga kje ne izmakne njegov sosed — nemčurški občinski odbornik. Tako daleč je torej prišlo na Dobrni! Pa saj ni čuda! Ne prestano hujskanje in laž, šnops in denar, vse se je združilo zoper slovensko Dobrno in povzročilo podivjanost med gotovimi ljudmi, da je ni mogoče popisati. In ker vse to ni ugnalo značajnih Slovencev, kateri so v pravem času sprevideli temne namene svojih največjih sovražnikov, segla je sestradana nemškutarija po novem pripomočku, segla je po tujem blagu. V vsaki pošteni človeški družbi se ogibajo ljudi, kateri ne poznajo razločka med mojim in tvojim, samo dobrnska nemškutarija je padla tako nizko, da ima v svoji sredini tatove. Radovedni smo, kdo se bo družil ž njimi, kdo bo trobil v njihov rog; pogledali mu bodemo na prste, če niso umazani po tatvini. Sicer se pa še vidimo! Za danes pa povemo nemčurjem, da so volilni boj začeli jako ugodno za — Slovence, zakaj boljšega orožja bi Slovincem ne mogli dati v roke, kakor je to, da so nemčurji sami sebe namazali s tatvino.

Naša bodočnost.

Mi z vso silo tiramo naš narod naprej v prosveto, da bi mu izsilili pri tujih narodih ugled in veljavo; bojujemo se za našega ratarja, jedro našega ljudstva, a le preveč pozabljamó, da velja človek v naši dobi le toliko, kar plača, po domače rečeno, kar ima pod palcem. Da bi mi odmah lahko nastopili na svetovnem pozorišču, treba nam je torej denarja, kapitala. In kje ga vzeti, mar iz našega kmetijstva? Tu se nam odpro turbne perspektive.

Dognana stvar je, da pri goli kmetiji le malo malokdo obogati, in naj se peha in trudi še

glavo — ako sta šli dve, gledali sta obe in si odkrili svoje mnenje. Izgovarjala se je Varka z boleznijo, češ, da vedno boleha. Bila je res bleda in uvela, lahko bi ji bili ljudje verjeli. — a kako to, da ji niso! Par ljudi se še lahko opehari, tudi deset še, a vsega sveta ni možno varati. V svetu je neko tajno čutje, katero takoj čuti, kje resnica nima trdnega dna, kje delo ni zanesljivo. Bog zna odkod, Bog zna, v katerem človeku se pojavi najprej, a kakor hitro se zave tega čuvstva eden, razširja se vedno dalje. Tako se je i v tem slučaju razneslo, Bog ve, kako, da v Pavlovi koči ni vse v redu. „Ljudje govore“, je pristavljajl vsak, „tako se govori“.

In ljudje so se tudi začeli s svoje strani izogibati mlade dvojice.

Ali je Pavlo to opazil ali ne. — o tem ni govoril; sploh ni ničesar govoril . . .

Varka se je ubijala z žalostjo pred njim. — V takih slučajih jo je vsekdar tolažil in miril njeno grozo; dokazoval ji je s prendarkom vsako malenkost in jo upokojeval.

Sam pa je sível, sível vidno od dne do dne in hodil po koči, kakor da bi bil ogrujen v črno meglo.

tako vzorno, neumorno s svojimi rokami. S tem pa nočemo reči, da se naj kmeta prezira, da z njegovo pomočjo itak ne priborimo narodnega imetja, baš nasprotno, razmišljevati nam je treba, kako bi se prišlo tem žalostnim razmeram v okom, sicer nam preti gospodarski pogin, in z izgubo našega kmeta bi bil izgubljen ves narod, ker tvori naš kmet še vedno jedro naroda.

Torej kapitala nam je treba! Isti pa se tvori le pri trgovskem stanu, le tam se kopiči bogastvo, tam se množi glavnica kakor v nobeni hranilnici.

Odkrito moramo priznati, da je še med našim ljudstvom vedno premalo zanimanja za trgovino. Naš kmet ne da rad svojega fanta v trgovino, rajše v kako obrt, kjer je 50% manj upanja, da bi si kedaj priboril imetje. Zato so po naših večjih vaseh, osobito po trgih in mestih, trgovci večinoma sinovi meščanskih staršev, in sicer žalibog večinoma Nemci, ki zatirajo narodni živelj, ker imajo kapital in torej moč. In ker je narodnih trgovcev premalo ali celo nič, nosi naš kmet svoje groše njim, a oni mu v zahvalo vsiljujejo svojo nemščino ter ga javno in skrivaj psujejo z „windischer dummer Bauer“. Za tako črno nehvaleznost bodi naše geslo: Naš denar v naše roke! Trgovci naj izidejo iz našega ljudstva, da se bodo zavedali svoje narodnosti. Na tak način ostane denar v domačih rokah in tvori narodni kapital, trgovci pa nam bodo omogočili pridobiti naše trge in mesta. Saj spričujejo značilni dogodki dan za dnevom, da so edina opora trhlemu nemštvu po Spodnjem Štajerju edinole nemškutarski trgovci.

Istina je, da nima vsak potrebnih sredstev, da bi obiskoval šole, a za trgovino zadostujejo dosti manjši pripomočki, in ni treba, da bi naši sinovi dninarili in hlapčarili za bore vinarje.

Mnogo je dijakov, ki opešajo v študijah ter potem glodajo gorjup diurnistovski kruh. Storili bi dosti boljše, da se posvetijo trgovskemu poklicu. Saj ni nikakor sramotilno zanje, ako so spočetka vajenci, obratno pa bi jim betvice študij pri trgovcu mnogo, mnogo koristilo, saj se v obče dandanes zahteva od podjetnega trgovca nekoliko več šolske naobrazbe. In vsi trdimo, da je rabi več kakor kak pisar. Tisto ničevó številce naših sinov, ki se je doslej posvečalo trgovstvu, je moralo iti seveda k trgovcu nemškutarju. Od tega so se navzeli nemškutarskega duha, naučili se zaničevati vse, kar je slovenskega, prekrstili pravopis svojega poštenega slovenskega imena, in nemškutarski naraščaj je rasel iz nas samih. In tudi tu se je obistinil črnogorski pregovor, češ, da je poturica hujši od Turka. Idi po naši slovenski zemlji in glej imena naših najljutejših klevetnikov! Srce te boli, če gledaš popačene slovenske besede. Torej naše sinove v uk k slovenskim trgovcem! Pri nemškutarjih jim zastrupe in umore narodnost, in naj si pazimo nanje z orlovim očesom.

Ko vznikne trgovski stan enkrat popolnoma iz našega ljudstva ter izpodrine ljute priseljence, ki sesajo kri iz našega narodnega života, tedaj zavlada naš jezik tudi po sedanjih nemškutarskih

in lep sadovnjak, a za njim so se razprostirale široke njive, širila se je brezbrežna step; razgled sta imela na bujne travnike ob reki, slišala sta šumenje in vrvenje temnih dobrav: svobodno so se širila prsa, svobodno so se pasle oči v tej krasni svobodni prirodi!

Mlada dvojica je živela, kakor za kameno steno: k njima ni zahajal nikdo, onadva nista hodila nikamor v goste. Pomladi, ko bogati in ubogi delajo in se gibajo, je bilo na njihovem dvoru vse mrtvo in tiho. Sadni vrt se je zaraščal s travo vsak dan bolj; ni stezice, ni pota ni bilo videti. Ograda se je zapuščena pokrivala s stepno travo. Mlada gospodinja se za nič ni brigala, nič se ni trudila. Le ena gredica v ogradi je skopana, a več tudi ne; motika leži kakor pozabljena poleg gredice. Mračno je črnela ograda med zelenimi vrbami. Pripodili so se vrabci od nekod, a videvši, da zemlja ni posejana, zagnali so se naprej s svarljivim čivkanjem. Le nekatere solnčnice so se vsiljivo šopirile in izpodrivale druga drugo, bodeči pasji stric se je oblastno dvigal poleg grmov gluhe koprive. Ako je šla mimo tega zapuščenega dvora skrbna in redna gospodinja, vsaka je postala, pogledala na vrt in pokimala z

— Kaj vedno misliš? Zakaj si vedno tako zatopljen v misli? Kdaj že vendar meniš prenehati? hudovala se je Varka nad njim.

Ni besedice ji ni odgovarjal na taka vprašanja, ampak kazal se, kakor da bi se prebudil iz težkega sna.

— Ha! Glej moje življenje! je vzkriknila nad njim v jezi in nejevolji. Glej nesrečo! Ti si pozabil mojo glavo, ti si me onesrečil in sedaj nočeš pregovoriti besede z menoj! Takrat, ko si prisegal in se rotil pred menoj, da me ljubiš, takrat, ko si mi mešal glavo, nisi bil tak. A sedaj, ko si mi zaprl božji svet! Ha, sedaj . . .

Včasih se je branil teh očitanj in kakor da bi se spomnil svoje dolžnosti, kakor da bi mu oživela ljubezen do nje, ji je začel govoriti ljube besede, začel se ji je laskati:

V tem času se je odpeljala grajska gospoda v goste, nekam daleč k sorodnikom . . . V gradu se je začelo svobodnejše življenje. Zaostala družina si je prirejela zabave. Vsak večer se je plesalo v gradu. Vse mlade žene in dekleta iz gradu so bile Varkine znanke in tovarišice iz prejšnjih časov. Vse iz enega in istega kraja, iz iste vasi:

gnezdih. Vzpričo zadostnega števila narodnih trgovcev se umaknejo tuji tja, od koder so prišli.

Izgovor, da imamo itak že preveč trgovcev, je ničev. Istina je, da pomanjkuje narodnih trgovcev. Za obstanek pa se jim ni bati, kajti tudi ljudstvo prihaja k zavesti, „da je srajca bliže nego suknja“, drugič pa je trgovsko polje tudi silno obširno. Ko bi se bilo tega pri nas bati, kaj bi naj potem rekli Nemci, Francozi, Angleži, Amerikanci? Strah pred hiperprodukcijo je ničev!

Ko si vzgojimo svoje trgovstvo in založimo svoj kapital, začeli bomo tudi misliti na večja narodna industrijska podjetja, se bomo vzajemno podpirali in si drug drugemu osigurali obstanek in napredek. Z rastočo industrijo na domačih tleh bode pomagano tudi našemu kmetu, ker bode lahko oddajal svoje pridelke in surovine domačemu trgovcu.

Vpitje po znanju nemščine bo samo od sebe potihnilo, ker bomo sami med seboj in neodvisni od tujcev - Nemcev. Vzglejmo se nad tem pri bratih Čehih, ki so si nemalo tudi s svojim velikim kapitalom izsilili ugled in spoštovanje pri vsih narodih. Seveda se to ne zgodi čez noč, a tudi Rima niso zgradili v enem dnevu.

Oskrbimo si najprej svoje trgovstvo, iz te podlage se nam razvije drugo.

Zahteva po narodnem trgovstvu sicer ni nova, vendar je dobro, ako se koristno večkrat sliši.

Domače in druge vesti.

Tiskovna pomota. V prvo notico naše zadnje številke, kjer smo opozarjali na uvodni članek, se nam je vrnila neljuba tiskovna pomota. Mesto „kmetijskih sestavkov“ naj bi se glasilo pravilno: „temeljnih sestavkov“.

Sokolova maškarada. Še dva dni, in vrata velike dvorane v „Narodnem domu“ se nam odpro, in ob živahnih zvokih godbe se bo premikal v dvorano čarokrasen spreved, kakoršnega še nismo videli, in ob enem se nam odpro vsa čnda, katera so nam aranžerji doslej skrivali. Hej, to bo življenje in vrvenje, to bo smeha in radosti, razkošnega veselja in radovednosti, iznenadenj in odkritij, da nam bodo urice kar prebrzo hitele. Vse, kar si le more izmisliti človeška fantazija, se bo nudilo našim očem, lesketalo se bode v vseh barvah najrazličnejših nošenj vseh časov in krajev; blesk biserov in zlata, duh cvetic in orientalskih dišav, godba, ples, najpestrejši in najslikovitejši prizori, vse bode sladko omamljalo našo fantazijo, in nad vsem tem bode plavala tajinstvena poezija zagonetnih oči, ki zro poredno ali koketno, temno ali ognjevito izpod črnih mask. Gotovo ostane ta maškarada v najlepšem spominu vsem udeležencem: zvedeli smo mnogo skrivnosti, pa kdor je čakal do sedaj, naj počaka še do nedelje, tem večje bo iznenadenje. Seveda se pritepe tudi obilica klovnov, ki bodo preoblačali svoje kozolce po vsej dvorani. — Povdarjamo še enkrat, da se udeleže letos „Sokoli“ maškarade zopet v društveni obleki, kar bo veselici gotovo podalo še pe-

strejšo sliko. Za nemaskovane dame je dobil odbor jako lep lišp. Ako kedo pomotoma ni dobil vabila, naj se blagovoli javiti odboru. Na svidenje torej v nedeljo zvečer v zgornjih prostorih „Narodnega doma“. Na zdar!

— **„Skalna klet.“** Tudi naša vrla gostilničarka v „Skalni kleti“ nam hoče nuditi veselico, predno nas zapusti pustni čas. Priredila bode v nedeljo dne 5. febr. domačo in neprisljuno zabavo s plesom in sicer že ob 3 uri popoldne, da se omogoči udeležencem tudi obisk Sokolove maškarade. Torej na svidenje v nedeljo popoldne v „Skalni kleti“!

— **„Slovenca.“** Enkrat mu ni prav, da o kaki stvari kaj pišemo; drugokrat pa mu spet ni prav, če ne pišemo. Pa se presneto malo menimo mi, ali smo pri „Slovenca“ v milosti ali ne. Slovenske obrtnike in delavce v Celju, ki so istotako predmet posebne ljubezni omenjenega lista v zadnjih dneh, pa prosimo, da se držijo jednake taktike ter brez ozira na naklonjenost ali nenaklonjenost s' ktere koli strani skrbe za sebe. Kdor bi se vsled pisave „Slovenca“ razburjal, bi ne bil moder.

— **Občinske volitve v Brezju pri Studenicah.** V najboljšem mnenju, da objavlja zanesljivo poročilo, je naš list nedavno objavil dopis o občinskih volitvah v Brezju pri Studenicah, v katerem se je reklo o tamošnjem g. župniku (ime se niti imenovalo ni), da je stal na čelu „Štajerčevcev“ nasproti narodno mislečim kmetom. „Slov. gospodar“ zdaj pravi, da se pri volitvah ni šlo za boj slovenske z nemško stranko, ampak da ste obe stranki bili narodni, tudi ona ktera je bila imenovana v „Domovini“ „Štajerčeva“, stranka župnika, kakor zdaj izvemo, z imenom Čedeta v Studenicah. Nam seveda g. Čede ni poslal pojasnila, kar bi bilo naravno, ker bi se mu bilo ustreglo, kakor vsakomur, če nam pojasni, da ga je kak njegov „prijatelj“ po krivici slikal drugačnega. Vsega tega ni bilo, pač pa mora „Slov. gospodar“ dolžiti ozadje „Domovine“, da napada v dopisu o volitvah v Brezju na menoma resnično narodnega moža župnika Čedeta dočim neresnično narodne može hvali. Vsakdo pa ve, da da je „Slov. gospodar“ prepričan o nasprotnem, da je namreč dotično baje napačno poročilo pripisovati takim dopisnikom, kakoršni tudi „Slov. gospodarja“ mnogokrat — nalarbajo.

— **Nova slovenska trgovina v Celju.** Dne 1. t. m. je otvoril v Graški cesti v posojilnični hiši novo trgovino z manufakturnim blagom Slovenec g. Stermecki. Pray je tako! Tako napreduje slovenski živelj. Sloveni, „Svoji k svojim!“

— **Ponesrečil je tu 15 let stari mizarški vajenec Franc Otorepec.** Odrezalo mu je štiri prste na levi rok!

Celjsko porotno sodišče je obsodilo v soboto kaplana Schlambergerja zaradi zločinstevenenavnosti v 18 mesečno težko ječo.

— **Celjski psi so nacionalni.** Nedavno se je sprehajala neka slovenska dama po parku, za njo je tekel pes. Nasproti ji pridete dve nemški „dame“. Tudi ti dve sta imeli seboj dva psa. Psički se ustavijo in se začno vohati in pozdravljati. Spremljevalka vpraša ono nemško „damo“:

Ali se psi ne bodo stepli? „One, ji odgovori ta, moja psa sta dobro vzgojena in nacionalna“. Tako torej, nemški psi so tudi nacionalni, vzgajajo jih najbrž zato v nemškem duhu, da jih je več v Celju? Znabiti podeli še dr. Jabornegg tem nemško-nacionalnim psičkom kako parcelo s 3 vin. davka, da bodo imeli volilno pravico, da znabiti jih bodo celo volili!

— **Teharske volitve** so nemčurje silno zbegale. Ves trud, vse intrige in sleparije, vsa brutalna sila in nezakonito postopanje napram delavcem štorske tovarne, ki so, dasi Slovenci, morali voliti Nemce, vse, vse je bilo zastoj. Sedaj se pa tako sramujejo, da si ne upajo med ljudi. Pravijo, da je zlasti g. Jellek v tovarni sila slabe volje, saj se je pa mož res blamiral prav pošteno. Da, blamirali ste se, gospod Jellek, blamirali prvič, ko je sodnija spoznala, da sta Vaša dva sinova še fantiča, ki nimata na voliških ničesar opraviti, in blamirali ste se še bolj pri volitvi sami. Ali vam je pač žal golaža in piva? — Prvi dan so bili nemškutarji tako osupnjeni, da niso vedli, kaj reči. Sobotna vahtarca n. pr. je navedla vse podrobnosti o volitvah do zadnjega trenutka, izida pa ne, češ, da ga še ne ve, ker se je sramovala blamaže in ni vedla, kaj pisati.

— **V Teharjih** je zopet mirno. Tuja golazen je zginila, ponosno vihra nad staroslavni Teharji mogočna slovenska zastava. Jasno se svetite teharski zvezdi. Kakor so vrli Teharčani pred stoletji ukrotili odurnega pohotnega Nemca Celjana in ga prisilili, da jim je dal iz svojega grba dvoje zvezd, tako so sedaj napodili nesramne tujce, ki so z nasilstvom in sleparijo hoteli osvoboditi ponosni, slavni slovenski kraj. Slava Teharčanom!

— **Slovenski teharski odborniki.** V drugem razredu so izvoljeni sledeči gg.: Fran Dimec, Fran Vrečko, Anton Verhovšek, Janez Štor, Jožef Suhl, Jožef Sušterič kot odborniki, in Jožef Kamenshek, Jožef Krajšek in Fran Krulec kot namestniki, vsak s 25 glasovi. V tretjem razredu so dobili kandidatje vsak po 142 glasov, in sicer kot odborniki gg.: Karol Koželj, Jožef Kač, Fran Štor, Jožef Rebov, Janez Čemažar in Anton Štor, kot namestniki pa: Janez Koštomaj, Janez Štor in Martin Gajšek.

— **Zahvala.** Povodom občinskih volitev na Teharjih dne 25. svečana t. l. videli smo, kake simpatije uživa teharska občina med slovenskimi rodoljubi, dobili smo pa tudi od raznih pokrajnih slovenskih toliko priznavalnih pisem, da si štejemo v čast in dolžnost, izreči vsem onim činiteljem „Teharske zmagé“ najprisrčnejšo zahvalo! Posebno se zahvaljujemo našim zunanjim izven občine bivajočim slovenskim volilcem, kateri so spolnili svojo narodno dolžnost vzlic najneugodnejšemu vremenu. Bog živi vrlega zastopnika vasi Levec! Bog živi v prvi vrsti slavne celjske prvobornike! Bog daj zdravje na vekomaj let vrlim Trnovelčanom, Svetenčanom in vsem drugim volilcem iz Ljubecne ter raznih drugih krajev. Nikdar ne bomo pozabili vrlih slovenskih volilk, ktere so oddale pooblastila naši stranki ter spodile nemčurje s prekljami od svojih domačih pragov. Bog živi vse vrle Teharske volilke in volilce! Bog vam bo plačnik! Slava in na zdar!

Slovenske Teharje, dne 1. marca 1905.

Začasni volilni odbor: Dr. Franjo Štor, predsednik. Ivan Čemažar, podpredsednik. Tinko Stojan, tajnik.

— **Konjiško okrajno glavarstvo** menda misli, da je v rajhu, ker pošilja nemške poklice

one se je niso izogibale — začele so jo vabiti na svoje igre, in Varka je začela hoditi v grad.

Tam, med mladimi ljudmi, je lažje dihala, — rada je poslušala vesele šale, privadila se je spet njihovega šuma, govora, gledala je ples in tuintam i sama šla plesat in pozabljala vse, vse, vse, kar je davilo in mučilo njeno dušo, smejala se je z drugimi in govorila.

Naplesali in naigrali so se do utrujenosti in šli vsi na počitek in oddih; tudi ona je bezala domov, zamiraje od svoje nesreče, katero je preklinjala. Hm, četudi jo je na trenutek zadušila, a kmalu jo je naskočila še hujše nego prej. Kakor nenasitna, ljuta kača se ji je vcepljala vedno globlje v srce.

Vsakdo se je čndil, kdor je le zapazil, kako lega na njuno gospodarstvo puščoba. Na to novo koč, ki že davno ni bila pobeljena, na to ogrado, katere nihče ni obdeloval, na ta zapuščeni sadovnjak — na vse, vsega bi bilo tnakaj dovolj za tiho, milo življenje, a človek sam je zavrgel srečo in ji pokazal hrbet. . . . Zaprta vrata, noč in dan zaprta; a včasih odprta noč in dan na stežaj.

Okoli gumna je razsipano žito, oves; razmetano je nekaj neomlačenih snopov, kakor da bi bili pozabljeni, zavrženi. . . . Ako sta delala

Pavlo in Varka okoli koč, videlo se je, da ne delata radi sebe, skrbno in veselo, ampak iz navade, — toliko, da bi se pečala z delom, katterega sta bila vajena.

Rano zjutraj hodi iz te koč moški na tlako; hodi in speši svoje korake; za njim prihaja ženska. Med ljudmi ne vidi nikogar, nikogar ne sliši, nič ne govori; ona v temnem strahu lovi besede, lovi poglede in izmenjuje lice od vsakega šuma, od vsakega glasa.

In zvečer! Domov se vračata skupaj, molčita kakor zemlja. Zabila sta besede, a žalosti nista zabila. Stopila sta v koč. Ona se jame preoblačiti in krasiti in takoj beži iz koč v grad. On sedi tiho v kotu. Skozi na stežaj odprta vrata gre i on iz koč, gleda okoli, a ničesar ne vidi. Sam ne zna, čemu je šel v koč, ne ve, čemu je šel vun.

Ali sedi pod kapom in misli, misli. Obrvi črni, a glava njegova je skoraj povsem bela, kakor sneg; njegovo lice je možato in važno, lice močnega in silnega človeka, a to lice je nekaj omračilo, tako da je podobno obraza slabotnega otroka, podobno reki, katera je nekaj bregove izpodnašala in jih topila s povodnjo, sedaj se je pa izgnbila pod zemljo in usiha; brez razliva, brez šuma in brez bleska jedva toči svoje bore valčke

naprej, — vidne so še njene vodice, a ne slišijo se več. . . .

In tako sedeva, ne oziraje se na čas, — včasih celo uro, včasih celo ljubo noč. Ne spomni se, kje je, ne razvedri se. A če kaj prhne mimo njega ali kaj zašumi v njegovi bližini ali se zdaleka donese glas na njegova ušesa, tedaj se vzdrami iz svoje omote, gre v koč, a kakor da bi bil pozabil, čemu. Gleda, gleda. . . . spet sede in iznova začne premišljevat, premišljevat. . . .

A Varka je vsak večer v gradu, kateri ji je postal njena edina tolažba; tam se razvedruje, tam se oddahne. Ali je to lepo ali nelepo, s tem vprašanjem se ni mučila, nikoli ni mislila o tem. Kar je tam videla, kar je slišala, vse se ji je videlo blago in dobro. Ona ni pričakovala prijaznih, srčnih besed, celo dobrih ne, — le do tega ji je bilo, da bi slišala človeške glasove, da bi z njimi glušila svoje težke misli. Kar bi jo bilo v prejšnjih časih razžalilo in v živo zadelo, jo je sedaj tolažilo, na vse je imela le eden odgovor: smejala se je. Nikakor ni čutila, da pada vedno nižje in nižje, a če se ji je kedaj vsilila ta misel, zamahnila je z roko in jo zapodila: lažje ji je bilo pogrezati svojo glavo v jamo blata, brez zavesti, nego viseti na strleči skali in pogibavati vsako minuto. (Dalje prihodnjic.)

Ali veste tudi, g. urednik, da so nemčurji vložili pritožbo zaradi volitev, dasi bi imeli Slovenci nešteto več povodov, storiti isto radi krivic, ki so se godile Slovincem od strani nemške volilne komisije. O tem vam pa hočem ustmeno poročati, ker imam za danes veliko zanimivih podrobnosti.

Kakor rečeno, nastavlil sem svoj daljnogled proti Teharjem in razločno videl g. Jelleka iz nemških Štor, njegovega tolmača „Žgankovega Korlna“ in sedanjega tajnika Pušnika, ki so se trudili, da jim je tekel pot raz čelo, ter letali od hiše do hiše strastno agitirajoči.

Tudi po volitvah sem nastavlil svoj „respektin“ proti Teharjem, kjer se je nudila mojim očem zanimiva epizoda ali bolje rečeno tragi-komika, vršča se med nemčurjskim tajnikom in slovenskim občinskim slugo. Nek volilec je namreč pozabil na volišču, t. j. v občinski pisarni, katere ključke imata edino le zgoraj navedena činovnika, svojo „marelo“, ki pa je takoj zginila, vsled česar je vprašal sluga tajnika po nji. Tajnik mu odgovori: „Ali misliš, da sem jo jaz ukradel?“ Sluga Koštomaj pa mu pravi: „Jaz nisem rekel, da ste jo vi ukradli, ampak jaz le pravim, da ni bilo v pisarni nobenega drugega kakor midva, ker imava samo midva ključke.“ To pa je nemškutarskega tajnika tako razjezilo, da je zgrabil slugo za vrat in ga hotel potisniti skozi vrata. Ko pa je videl, da je Koštomaj korenjak, pograbil je palico in hotel udariti svojega nasprotnika, kateri se mu je pa takoj odrezal: „Le vdarite, pa močno, da me pobijete, ker drugače bodeste nesrečni, — drugače bodem pa jaz vas!“ S tem pa se je ubogi Pušnik tako prestrašil, da je poslal takoj po očeta župana. Bivši oče župan so zaslišali pritožbe od obeh strani ter dejali po svoji stari navadi počasi pa premišljeno: „Bodita vendar mirna, bodita si dobra, saj ne bodeta več dolgo skupaj; sicer smo vložili proti volitvam rekurz, pa to nam nič ne pomaga, saj ne pomaga nobena „žavba“ več. Lepo pa ni bilo od vas, Koštomaj, da ste Slovence volili, saj bi bili vi kot naš uslužbenec lahko z nami volili, ali se pa volitve sploh vzdržali. Žalostno, žalostno!“

Verjemite mi g. urednik, da še takih volitev nisem nikoli videl kakor na dan 25. svečana na Teharjih. Prišlo je na volišče od nemške strani vse, kar leze in gre. Zapazil sem celjske mesarje Straussa, Simo, Umeka, debelega lesotrzca Tepeja, imenom celjske občine Drganca in oblastnega Kröllla, katerega je pa celo nemška volilna komisija spoznala kot nesposobnega volilca. Ponosno je vzdigoval svojo glavo „deutscher Michl“, to je brat „dolgega Tinča“, najemnik gostilne pri Lemežu, ki jo pa itak v kratkem popiha iz Teharjev.

Tudi štorovske ženske, katere plačujejo 6—9 v davka, so bile pri volitvah polnoštevilno zastopane in so žalostno jokale, ko je v gostilni pri Lemežu počil boben godcem naročenim od Štorjanov, in so jim zmrznili instrumenti.

„Dolgi Tinč“ pa je pokleknil na dan volitev pred cerkvijo sv. Štefana ter glasno molil takole: „Ljubi sv. Štefan, lepo te prosim, pomagaj nam, da bi mi Nemci zmagali in da bi „bindeki“ propadli.“ Ko je to slišala Rebevšakova Ljubica od sv. Ane, je rekla: „Temu se pa menda pamet meša“, kar mi je ravnokar povedala. Veliko, veliko bi še vam lahko povedal, pa bi ne imeli dovolj prostora za vse.

Toda še nekaj dogodkov po volitvah. Jože Tičar je prišel l. sušča k ravnatelju Jelleku po svojo penzijo. Slednji pa ga je takoj uljudno nagovoril: „Verfluchter windischer Trottl, warum haben Sie nicht mit uns gewählt“, iz česar se razvidi, da so po Jellekovem mnenju volili z Nemci sami „trotelni“.

Zagrozil mu je s pestjo, češ, da ga bode udaril po obrazu, in mu rekel: „Ti kaplana poslušaj, naj ti pa kaplan da penzijo!“

Janez Leskovšek, amirovjen štorski delavec, stanujoč pri sv. Ani, pa ni dobil takoj od Jelleka penzije, ker mu štorovski medved ni hotel napraviti pobotnice, češ, da je s Slovenci volil.

Občinski tajnik je pa strahoval nekega volilca v občinski pisarni v navzočnosti g. Cajhna in davčnega eksekutorja ter ga pustil pred seboj klečati, kakor da bi bil njegov bog.

Popolnoma nedolžnega kočijaža Matijo je udaril štorovski delavec Butala z vso silo po očesu, da mu je skoraj oko izbil — sledovi nemčurskega vpliva kakor pri Štajercijancih, dočim so dobili raznovrstni volilci nemške stranke po 5 gld., da so le volili s Štorjani.

Pilatus je volil na nemški strani, kakor seveda tudi Jaka Končan in pa velezaslužni Mačkonov Tinč, ki je vsled „šnopsa“ ležal za farovškim plotom, ter so ga nemški agitatorji celo nesli na volišče.

Grozno pa se je pehal Kurt von Mayer, sedanji lastnik grajščine Bežigrad, toda nobena „žavba“ ni več pomagala — zmaga je bila slovenska.

Teharskim učiteljicam niso pripoznali Nemci volilne pravice, in zakaj? Vedeli so namreč, da teharske učiteljice nikdar ne bodo volile na nemčurski strani, ter so zato pustili voliti štorovsko učiteljico Schwagl, o kateri so bili prepričani, da ne bode dala nobenega slovenskega glasu. Častno

besedo pa je snedel po domače Izek, kateri je obljubil vrlemu volilcu Dimecu, da ne gre voliti niti na eno niti na drugo stran. Toda prišel je oblastno na volišče in volil same nemškutarje. Izek se bode prebil pač marsikatero bridko, ker ni požrl samo svoje častne besede, ampak posekal celo nek gozd. Nemčurski volilci pa so nam sedaj nekak monstrum horribile in ogibali se jih bomo Teharčani kakor gobavih, da si zapomnijo, kaj se pravi prodajati svoj narod.

Bratje Sokoli!

V nedeljo, dne 5. marca t. l. je naša velika

Sokolova maškarada

Udeležite se polnoštevilno ali kostumovani ali v društveni obleki. Na zdar!

Odbor.

1 štelaža

za špecerijsko tehtnico in posodo za olje je po ceni **naprodaj.** (97) 2—2

Več se izve pri **Jos. Joseku**, Celje, Glavni trg.

Hišnik

za

Narodni dom v Celju

se išče do 15. aprila t. l.

Prošnje je poslati Posojilnici v Celju do 10. marca 1905. (104) 2—1

Oves

(Willkomm).

Ta težka vrsta ovsu obrodi v vsaki zemlji, zori zgodaj, jako bogato obrodi, da visoko, dobro slamo za krmo in se ne poleže. Ker se na redko seje, zadostuje na 1. oral 50 klg. Pošilja se v vrečah po 25 klg za K 9, 50 klg za K 17, 100 klg za K 32. Vzorec po 5 klg franko za K 320 proti predplačilu.

Oskrbništvo graščine Golič

pri Konjicah, Štajersko. (69) 6—5

Išče se

oženjen gostilničar za boljšo restavracijo na jako ugodnem prostoru z lepim prostornim gostilniškim vrtom v nekem slovenskem trgu na Spodnjem Štajerskem. Ponudnik mora položiti kavejjo, —

Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „1001“ upravnistvu „Domovine“ do konca tega meseca.

Zelim kupiti hišo

v katerej se nahaja trgovina z mešanim blagom. — Ponudbe sprejema iz prijaznosti upravnistvo „Domovine“ pod: Slovenec 509. (93) 2—2

Hmeljskih drogov

30 vagonov, od 7 metrov naprej, osnaženih in ospičenih, ima naprodaj

Emerih Kuketž., Žalec.

(47) 6—6

V najem se da

takoj **mesarija** z vsemi potrebnimi prostori in stanovanjem v prijaznem trgu na spodnjem Štajerskem, kjer še ni mesarja. Sprejme pa se tudi kompanjon, več mesarije. Kje, pove upravnistvo Domovine. (103) 3—1

Skoro popolnoma nova

špecerijska štelaža

je naprodaj po prav nizki ceni.

Vpraša se pri **Franc Kartinu** Št. Jurij ob juž. žel. (102) 2—1

Naprodaj.

Kdor želi novo in dobro posestvo vredno kupiti, naj se oglasi v vojniški okolici, hišna števil. 97, (Gaberšek) pri **M. Zupanek** Istotam zvedo kupci vse podrobneje.

Naprodaj

je zavoljo smrti hiša z vodno močjo, žaga, mlin, stroj za snaženje ječmena in špecerijska trgovina na veliko in malo. Trgovina se tudi da v najem ali se sprejme kompanjon, tudi se lahko veliko podjetje z malimi stroški povzdigne; n. pr. tovarna za žeblje, žajfe, palice za gajzle, vozno mazilo, kvas. Leži na Kranjskem in je brez konkurence. — Obrne se **H. K. „20000“**, Il. Bistrica (Kranjsko). (99) 2—2

Kajnit je v zalogi!

Kajnit je v zalogi!

! Za spomladno gnojenje !

polja, hmeljevih nasadov, vinogradov posebno pa travnikov in deteljšč je najcenejše in najboljše fosforovo kislino imajoče umetno gnojilo

„Tomaževa žlindra“

zvezdna * znamka

iz Berolinskih TOMASOVIH tovarn.

Isto ima v zalogi:

Trgovina z železnino „**MERKUR**“ **P. MAJDIČ**, Celje

in razpošilja na zahtevo navodila zastoj.

Trgovci in naročniki celih vagonov imajo posebne cene.

Prodajo za **Brežice** je prevzela tvrdka

URŠIČ & LIPEJ, kateri naj tamkajšnji odjemalci pošiljajo svoja naročila.

Robert Diehl

Celje

Priporočam svojo najizvrstnejšo, doma žgano **slivovko** in **tropinovec** po najnižji ceni. Nadalje priporočam jako **fino staro slivovko** za zdravila po K 2'40 liter. (100) 5-2

V zalogi imam tudi najboljši **brinovec**.

Staro slivovko in brinovec pošiljam tudi po pošti od 2. litrov naprej.

Stenograf

zmožen nemške in slovenske stenografije, se takoj sprejme. Reflektanti, ki so že verzirani v odvetniški praksi, imajo prednost.

Ponudbe naj se pošiljajo **g. dr. Henriku Haasu**, odvetniku **v Mariboru**. (109) 2-1

10000 kg travnega semena

mnogovrstnega in svežega najboljših vrst mi je ravnokar došlo iz Šotskega. Imam tudi veliko drugih krmilnih semen kakor detelja, pesa, korenje, repa itd. in vsa zeljadna in cvetlična semena.

Semena po najnižjih cenah priporoča **edina na Kranjskem strokovno urejena in odlikovana semenska trgovina**

Alojzij Korsika v Ljubljani.

Ceniki za leto 1905 so na zahtevanje dobiti brezplačno. (96) 3-2

Otvoritev

suknene, manufakturne in modne trgovine

R. Stermecki, Celje

v posojilnični hiši na voglu rotovške in graške ulice

je bila 1. marca, nakar se slav. občinstvo in častita duhovščina vljudno opozarja. Trgovina je velikansko založena z **izključno novim** in **svežim** blagom, katero se prodaja po zanesljivo **nizkih** in strogo **solidnih** cenah.

(105) 1

V najem

se da lepo posestvo, ki meri skupaj 32 oralov, leži na prijaznem kraju, 20 min. od juž. kolodvora. Posestvo obsega sadonosnik, 13 njiv, 7 travnikov in dva gozda, iz katerih se lahko po dogovoru dobi stelja in les za kurjavo. Hiša ima 3 sobe, 1 kuhinjo, kleti, 2 kozolca, živinske hleve, svinjak in mlin za domačo porabo. Da se pa tudi posamezne njive in travnike v najem pod ugodnimi pogoji do konca marca. — Natančneje se pozve pri **M. Mlinar**, Kladje št. 2, pošta St. Jurij ob j. žel. (95) 2-2

Naprodaj je pod ugodnimi pogoji

posestvo „Kmetijskega društva v Leskovcu pri Ptuj“, katero sestoji iz hiše, v kateri je gostilna in mesarija, velikega gospodarskega poslopja s prodajalno za mešano blago, hleva, ledenice, vrta in travnika. Posestvo leži ob okrajni cesti Ptuj-Trakostjan (Hrvaško) tik župnijske cerkve v Leskovcu, tedaj v sredini Haloz. Prostor je za vse prav ugoden, in bi delaven in podjeten človek, kateri ima kaj svojega denarja in razume trgovino, prav izvrstno izhajal.

Natančneji pogoji se zvedo pri likvidatorju gospodu **Vekoslavu Pelcu** v Ljubljani, Gosposka ulica št. 10.

Uporabam se slav. občinstvu naznaniti, da sem

kolodvorsko restavracijo v Žalcu

od g. A. Kucec z 15. t. m. vzel v najem ter se priporočam za obilen obisk in zagotavljam, da se bode točilo le domače pristno vino kakor izborno pivo.

Obenem je tudi skrbljivo za dobro kuhinjo kakor za točno postrežbo in solidne cene. (94) 3-2

Ivan Jama, gostilničar v Žalcu.

Naznanilo in priporočilo.

Napeljava vodovodov!

Slavnemu občinstvu, zlasti gg. trgovcem vljudno naznanjam, da odslej izdelujem tudi vsake vrste

tehtnice (vage)

in jih sprejemam v popravilo. — Potrudil se bom, da zadovoljim vsem zahtevam v polni meri. — Priporočam se v obilno naročbo.

Naprava vodnjakov!

I. REBEK, stavbeni in umetni ključar

(465) Celje, Poljske ulice št. 14. 25-23

Isče se na deželi

podružnica z mešanim blagom na račun. Položi se takoj primerna kavejca. — Ponudbe pod št. 800, poste restante, glavna pošta Ljubljana.

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovejšega sistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a

iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvolazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497) —17

podružnica **R. A. Smekal.**

Oddajatelj veliko visokosti. Oddajatelj vlč. duhovščine in samostanov. Iz prve roke, t. j. od pridelovalca torej popolno jamstvo za naravno nepopačeno kavo **PO NAJNIŽJIH CENAH.**

Nasa pridelitev kave in čaja na otoku Java se obdeluje jako umno. Nasa kava in naš čaj sta zelo blagodišča in okusna, pa jako izdatna. Javaflor imenuje se naša zavarovana znamka.

Kava:

Požilja se 5 kg vrečica, colnine prosto in franko, brez stroškov na vsako pošto — Javaflor najfinjša gl. 6.65; Javaflor zelen, fin gl. 6.65; Javabrazil fina družinska mešanica gl. 5.75.

Čaj:

(506) 12—10

1 kilo gl. 2.80, gl. 4.—, gl. 5.50.

Cenik brezplačno in franko.

TURK & DRUG

veleposesnik na Javi. — Pošiljatve in skladišča v luki. TRST, Via dell'acquedotto 62.

Jamaica Rum

Znamka: „Santa Elena“

brez vsakih umetnih, aromatičnih ali parfumnih dišav.

(31) 10-7

Naprodaj v Celju: Anton Ferjen, Josip Matič, Braslovče: A. Zotter, Vranksko: J. Laurič, Konjice: H. Zottel, Poličane: A. Schwelz, Rogatec: Josip Berlisg, Sp. Dravograd: F. Hattenberger, Slov. grádec: brata Reitter.

Točna in solidna postrežba.

Ženini in neveste!

Najlepši in najcenejši

poročni prstani

ter druga ženitovanska darila se dobivajo v prvi narodni in največji trgovini z urami, zlatino, srebrnino in optičnimi predmeti v „Narodnem domu“ v Celju pri

Rafael Salmiču.

Bogato ilustrovane cenike razpošiljam na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno.

--- Za dobro delo jamčim. ---

Svoji k svojim!

Pozor! — Znižane cene. — Pozor!

Postrežba točna in poštna.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. prosinca 1905** pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih Gornjiograd, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vranksko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je bila dosedaj **4%**.

(14) 11

P. Jurišić, lekarnar Pakrac.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pozor!
Slabemu moč!

Vidmaric kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zel“.

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjuje krče, boleščini iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Nsj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURISIC, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducator) 18 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnihi in pljučnih bolešnih.

Cena lje sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 h; 4 originalne steklenice 5 K 80 h; 6 originalnih steklenic 8 K 20 h.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURISIC, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

(501) 20-14